

ВСТУП

Один із співавторів Польської національної рамки кваліфікацій та методики її запровадження в освітянську практику професор Варшавської політехніки Анджей Красьневські у підсумковому слові своєї книжки *“Як будувати навчальні програми відповідно до вимог національних рамок кваліфікацій вищої освіти”* написав: “Працю виконано дещо поспіхом... Не виключено, що власне завдяки цьому не вдалося уникнути різних недописок та огріхів ... Але було визнано, що термін опублікування цієї праці має ключове значення для її придатності – запізнення на декілька тижнів могло б значно зменшити її практичну цінність”. Усі ці слова можуть стосуватися монографії, яку Ви тримаєте в руках, – хіба що “декілька тижнів” можна замінити 2–3 місяцями.

Прийняття нового Закону України “Про вищу освіту” ставить перед університетською спільнотою нашої держави серйозні виклики. Чесно кажучи, згідно із Законом ми повинні в найкоротший термін запровадити такий обсяг інновацій, до більшості із яких ми не наважилися навіть приступити протягом понад 10 років нашої фактичної участі у Болонському процесі. Однією із таких інновацій є запровадження нової парадигми навчання Європейського простору вищої освіти – студенто-центрованого навчання, в основу якого покладено компетентнісний підхід до побудови та реалізації освітніх програм, повна інтеграція Національних рамок кваліфікацій, нової структури вищої освіти, стандартів нового покоління, навчальних програм та окремих навчальних дисциплін.

Автор, який протягом 37 років працює у Львівській політехніці, уже понад 5 років, з часу її створення, є членом Національної команди експертів із реформування вищої освіти в Україні. Це дало змогу взяти активну участь у багатьох спеціалізованих освітянських конференціях, організованих Європейською Комісією для болонських та національних експертів із понад 50 країн Європи, Близького Сходу, Центральної Азії та Північної Африки, зустрітися із експертами, яким належить

провідна роль у створенні вищої освіти XXI століття, колегами із зарубіжних країн, які мають досвід проведення реформ своїх освітніх систем. А найголовніше – з перших вуст почути про справжні, не міфологізовані і не бюрократизовані, цілі грандіозної освітньої реформи, покликаної глобальними інтеграційними процесами у світі та ініційованої Сорбоннською 1998 року та Болонською 1999 року деклараціями.

Основою для написання цієї монографії також стала активна участь автора як експерта-лектора у багатьох загальноукраїнських освітянських конференціях та семінарах, яка стимулювала до аналізу першоджерел, широких дискусій у компетентних професійних колах, підготовки та опублікування статей у друкованих та електронних виданнях. Багато методичного та практичного досвіду (тижневі стажування в університетах Відня, Флоренції, Стокгольма, Дербі та Варшави) було здобуто протягом виконання двох структурних Темпус-проектів за тематикою Болонського процесу, в яких автор був координатором, а також редактором підсумкових матеріалів.

А безпосереднім поштовхом до написання цієї монографії стали робочі наради в середині липня в Міністерстві освіти і науки України й Комітеті Верховної Ради України з питань науки і освіти, на яких аналізувалися основні положення нового Закону та складався проект плану заходів щодо його запровадження в систему вищої освіти України. Також роботі посприяла відсутність погоди під час короткого літнього відпочинку на морі ☺.

Серпень 2014 року, м. Львів